

Samantekt vinnuhóps úr Reykjanessanga.

Um Málefagnagrundvöll Kvennalistans í Stjórnarmyndunarviðræðum 1987.

I. Efnahagsmálin eru tekin fyrir af öðrum vinnuhóp

II. Launa og kjaramál. 1. gr. mjög mikilvæg. 2.gr.: viðbætur: a) launabilið minnkað, b) farið verði að lögum varðandi launagreiðslur ríkisins (þunnin yfirvinna). öll dulbúin hlunnindi, t.d. vottasjóður, og aukatekjur presta og annarra embættismanna fyrir sjálfssögð embættisverk verði lögð niður. c) Ýmis aðkeypt sérfræðiþjónusta ríkisfyrirtækja verði ekki unnin af þeim aðilum og sem kaupa hana (hér er átt við ýmis nefndarstörf sem launuð eru og unnin eru í vinnutíma, verktakastarfsemi ríkisstarfsmanna t.d. læknar, verkfr. o.s.frv. sem margir hverjir eru einnig á fullum launum sem ríkisstarfsmenn). d) endurmat á störfum kvenna. Allt of margar nefndir hafa verið settar á laggirnar. Það þarf aðgerðir og við verðum að vera tilbúnar með hugmyndir. Er hægt að koma á mati vegna ábyrgðar i umönnun vegna þess að um lifandi folk er að ræða?. Eiga umönnunarstéttir ekki rétt á ábyrgðarbætti í launum eins og læknar? (fóstrur, hjúkrunarfræðingar, Sóknarkonur og kennarar). 3.gr. mjög mikilvæg. 5., 6. gr., standa eins og þær eru. 7. gr. bæta við: útskýringum á sérsköttun hjóna og að greiða beri heimavinnandi eða þeim tekjulægri óskiptar barnabætur.

III. Atvinnumál: 1.gr. Raunhæfar markaðsrannsóknir og markaðssetningu (upplýsingabankari, samvinna við útlönd). Bankar og Ríki verði ábyrgir aðilar varðandi framkvæmdaáætlanir, lánavfyrirgreiðslur, eftirlit með lánavfyrirgreiðslum t.d. Útv.b. Hafskip, Útlán úr sjóðum ríkisins o.s.frv.. Nauðsynlegt í þessum tilgangi að leggja niður pólitiskt kjörin bankaráð og pólitískar ráðningar bankastjóra..

Sjávarútvegur: 1.gr Kvóttinn miðist við byggðalög? Viðbætur: a) Nákvæmari stýring fiskveiða (þarna er átt við að fiskurinn sé veiddur þegar hann er bestur og tekið sé meira tillit til gæða en magns þess fisks sem berst á land). b) Frystitogarar eru að leggja niður alla vinnslu í landi. Mikil fjárfesting í frystitogurum. Er ekki verið að stofna til offjárfestingar?. Eru það ekki stundargróðasjónarmið sem ráða þarna eins og oft gerist? Þarf svo marga frystitogara eins og eftirspurnin virðist vera?. 2. og 3. gr. standi óbreyttar.

Landbúnaður: 1.gr. viðbót: að farið verði eftir jarðabókinni við skipulagsbreytingar í landbúnaði. Þarna er átt við að skipulagsleysið eins og að undanförnu t.d. refabú sem dreift er um allt land o.fl.. 6.gr. viðbót: t.d. leggja Búnaðarþing og Búnaðfélagið niður í núverandi mynd (úrelt fyrirkomulag). Skera Stéttarsambandið niður í samræmi við annan niðurskurð í landbúnaði. Bæta 7. grein við. Athuga ylrækt betur með því markmiði að stunda ómengoaða (lifræna) ylrækt og umframorka verði nýtt í stað þess að greiða hana niður til útlendinga.

Iðnaður: 1.gr. ylrækt í sambandi við matvælaiðnað verði tekin upp og nátturuauðlindir okkar nýttar í þeim tilgangi þ.e.a.s. fallorka og háhiti. 2.gr. Viðbót: Við viljum ferðamenn sem eta íslenskan mat, ferðast með íslenskum farartækjum og hafi íslenska farastjóra og leitum allra möguleika að þetta nái fram að ganga. 3.gr. Þarf ekki að leggja kísilgúrverksmiðjuna við Mývatn niður vegna umhverfissjónarmiða? Spurning: Verði álver byggt er það brotpunktur í stjórnarmyndunarviðræðum? Umræðurnar í hópnum snérust út í að stakkun Ávers í Straumsvík væri óhugsandi það stangaðist á við umhverfisvernd og væri "doldið" mikið andbyggðastefnulegt.

IV. Umhverfismál: Þessi kafli mætti vera umfangsmeiri og er að okkar mati mjög mikilvægur við stjórnarmyndunarviðræður. 1., 2. og 3.

grein mjög mikilvægar. Viðbætur: a) losun klóaks, eiturefna og sorps. Aukinn áróður gegn rusli. Við stöndum mjög illa hvað umgengni við landið snertir. Allar strendur fullar af rusli úr sjó. Island er langt á eftir hvað áróður og umræður um umhverfisvernd varðar b) aukinn áróður gegn loftmegnum (fækkun bila, snúa við þróun undanfarinna ára hvað almenningsamgöngutæki snertir t.d. hækkun bensins) c) aukinn áróður gegn geislavirkni og ýmsu öðru sem sett er út í umhverfið því til skaða (t.d. spreybrúsar, hvitur salernispappir¹).

- V. Heilbrigðis- og félagsmál: 1.gr. Markviss manneldisstefna. Verðstýring á mætvælum aukin. Sykur hvergi eins ódýr eins og hér. Sælgæti mjög ódýrt miðað við aðrar vörur sem hollari eru (t.d. harðfiskur, ávextir og m.fl.) 2.gr. Leggja áherslu á að sporna við einkarekstri lækna.

Málefni fatlaðra og aldraðra: I drögunum eru teknir mikilvægir punktar úr stefnuskránni.

Ofbeldi: við 3.gr bætist við: Uppeldisstéttirnar og aðrir fái fræðslu í að reyna að greina á últiti og atferli barna og unglinga hvort um ofbeldi eða annað geti verið að ræða.

Húsnæðismál: við 2.gr. bætist að lögð verði sérstök áhersla á leiguþúsnæði út á landi 4. gr. Hvaða misgengishóp? Annað stendur óbreytt..

- VI. Uppeldis-, mennta- og menningarmál: Eru prósenturnar í 1. og 2.gr. þær réttu? 2.gr. viðbót: Ataksfrumvarp Siggu Lillyjar í dagvistunarmálum. 3. gr. verði framkvæmd. 5.gr. Nauðsynlegt að auka sjálfstæði skóla einkum um ráðstafanir fjármagns. 6.gr. Skilyrði að skóladagur verði samfelliður og nemendum gefinn kostur á viðveru utan kennslustunda auk máltaða í skólanum. Þetta eru fyrirbyggjandi aðgerðir sem verður að meta (dæmi um breytta forgangsröð, breytt verðmætamat og þjóðfélagið viðurkenni vinnu kvenna utan heimilis og standi við loforð um að börnunum verði sinnt eftir sem áður). 7.gr. Fjarvera barna frá heimilum verði minnkuð. Leitað eftir hagkvænni í skólaakstr. 8.gr. Hámarkið of hátt. Viðbætur við skólamál: a) forskólar tónlistarskóla og danskennsla komist inn í grunnskólákerfið (verði ekki forréttindi) b) Umhverfisfræðsla og umönnunarfræðsla verði markviss bæði bókleg og verkleg. Allir stúlkur og píltar fá alvöru fræðslu og þjálfun í umönnun og tillitsseimi við börn, fatlaða og aldraða. (Liður í að breyta viðhorfum t.d. til hefðbundinna kennastarfa.) c) Sýslurnar taki á leigu íbúðir eða hótel í bænum fyrir skólafolk sitt. Varðandi 13.gr. vissum við ekki stöðuna í dag. 15.gr. mjög mikilvæg eins og í öllum þeim málum þar sem "pólitík" teygir anga sína í óþarfa.

- VII. Friðar og utanríkismál: Þetta var síðasti kaflinn og var hann fljót unninn. Allar voru stoltar og ánægðar með hann eins og reyndar flest í þessum plaggi sem samið var að mati margra á tímum mikils góðærис og bjartsýni. Málefna grundvöllur KVL í stjórnarmyndunarviðræðum 1987 ber engin merki þess að uppgangstímar hafi verið og er i hæsta máta raunsær. Farið er fram á breytingar sem enn hafa ekki orðið og áfram verður unnið að.

(Bryndís, Guðrún, Ingibjörg, Þóranna úr Reykjanesi)

¹ umhverfismálaráðherra Svía ætlaði einu sinni að bana notkun hvít pappir vegna efnanna sem gera hann hvítann. Þau eru þannig að þau eyðast ekki í nátturunni og eru krabbameinsvaldar eða þannig.....